

מקרא ביכורים

This paragraph describes how a farmer is to bring of the first fruit to the Beit Mikdahs and recite a statement of appreciation. Read the following pesukim and place quotation marks around the what the farmer is supposed to say.

דברים פרק כו

- (א) והיה כי תבוא אל הארץ אשר ידוך אלהיך נתן לך נחלה וירשתה וישבת בה :
(ב) ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ידוך אלהיך נתן לך ושמרת בטנא והלכת אל המקום אשר יבחר ידוך אלהיך לשכון שמו שם :
(ג) ובאת אל הכהן אשר יהיה בימים ההם ואמרת אליו הגדתי היום לידוך אלהיך כי באתי אל הארץ אשר נשבע ידוך לאבותינו לתת לנו :
(ד) ולקח הכהן הטנא מידך והניחו לפני מזבח ידוך אלהיך :
(ה) ונענית ואמרת לפני ידוך אלהיך ארמי אבד אבי וירד מצרימה ויגר שם במתי מעט ויהי שם לגוי גדול עצום ורב :
(ו) וירעו אתנו המצרים ויענונו ויתנו עלינו עבדה קשה :
(ז) ונצעק אל ידוך אלהי אבותינו וישמע ידוך את קלנו וירא את ענינו ואת עמלנו ואת לחצנו :
(ח) ויוצאנו ידוך ממצרים ביד חזקה ובזרע נטויה ובמרא גדל ובאותות ובמפתים :
(ט) ויבאנו אל המקום הזה ויתן לנו את הארץ הזאת ארץ זבת חלב ודבש :
(י) ועתה הנה הבאתי את ראשית פרי האדמה אשר נתתה לי ידוך והנחתו לפני ידוך אלהיך והשתחוית לפני ידוך אלהיך :
(יא) ושמחת בכל הטוב אשר נתן לך ידוך אלהיך ולביתך אתה והלוי והגר אשר בקרבך : ס

ארמי אבד אבי

אונקלוס

(ה) ותתיב ותימר קדם יי אלהך לבן ארמאה בעא לאבדא [לאובדא] ית אבא ונחת למצרים ודר תמן בעם זעיר והוה תמן לעם רב תקיף וסגי :

רש"י

ארמי אבד אבי - מזכיר חסדי המקום ארמי אבד אבי, לבן בקש לעקור את הכל, כשרדף אחר יעקב. ובשביל שחשב לעשות, חשב לו המקום כאלו עשה, שאומות העולם חושב להם הקב"ה מחשבה [רעה] כמעשה :

אבן עזרא

אובד אבי - מלת אובד מהפעלים שאינם יוצאים, ואילו היה ארמי על לבן, היה הכתוב אומר מאביד או מאבד. ועוד, מה טעם לאמר 'לבן בקש להאביד אבי', וירד מצרימה ? ולבן לא סבב לרדת אל מצרים. והקרוב, ש ארמי הוא יעקב. כאילו אמר הכתוב: כאשר היה אבי בארם, היה אובד, והטעם - עני בלא ממון. וכן תנו שכר לאובד (משלי לא, ו). והעד: ישתה וישכח רישו (שם שם, ז). והנה הוא ארמי אובד היה אבי, והטעם, כי לא ירשתי הארץ מאבי כי עני היה כאשר בא אל ארם.

רשב"ם

(ה) ארמי אובד אבי - אבי אברהם ארמי היה, אובד וגולה מארץ ארם. כדכתיב לך מארצך, וכדכתיב ויהי כאשר התעו אותי אלהים מבית אבי. לשון אובד ותועה אחד הם באדם הגולה כדכתיב תעיתי כשה אובד בקש עבדך, צאן אובדות היו עמי רועיהם התעום. כלומר מארץ נכריה באו אבותינו לארץ הזאת ונתנה הקב"ה לנו :

My father Abraham was an Armamen, wandering and exiled from the land of Aram, as it is written: "Go forth from your land," and "and it came to pass when God caused me to wander from my father's house" (Gen 20:13)... "I wandered afar like a lost (oved) sheet" (Psalm 119:176). "My people were lost sheep, their shepherds had caused them to err" (Jeremiah 50:6). In other words, our fathers came from a strange land to this country and God gave it to us.